

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 28.11.2014
Vår referanse: 14/70410
Deres dato:
Deres referanse:

Høringsuttalelse – forslag til forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket

Vi viser til høringsbrev av 1.10.2014 fra Landbruks- og matdepartementet om høring av forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket. Landbruksdirektoratet vil med dette svare på høringsnotat og utkast til forskrift med frist 28.11.2014.

Vi er enige med departementet om at det er behov for gjennomgang av den eksisterende forskriften om midler til bygdeutvikling. Vi stiller oss bak forslaget til ny forskrift for de bedriftsrettede midlene forvaltet av Innovasjon Norge.

I departementets høringsutkast er bestemmelsene som omtaler sentrale midler og de regionale midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak foreslått tatt ut av forskriften. Vi har noen kommentarer til sistnevnte.

Regionale midler til utrednings- og tilretteleggingstiltak forvaltet av fylkesmannen

Departementet foreslår å ta ut av forskriften de regionale midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak forvaltet av fylkesmannen. Det skal i stedet gis egne føringer for tilskuddet i fullmaktsbrevet til fylkesmennene. Departementet begrunner i høringsbrevet hvorfor. Det vises til at forskriften i dag ikke gir nærmere føringer for hva midlene skal gå til, hvilke vilkår som gjelder for de ulike tilskuddene eller hvem som kan søke om tilskudd. Struktureringen er ikke ment å skulle medføre materielle endringer for ordningene.

Vi vil påpeke at forskrift 28. januar 2008 om midler til bygdeutvikling har bestemmelser som legger føringer for hvem som kan søke om tilskudd. Forskriften inneholder også bestemmelser om vilkår for å kunne motta tilskudd.

Det fremgår av forskriften § 1 (2) at midlene til utviklings- og tilretteleggingstiltak «kan gis til organisasjoner, institusjoner, kommuner og ulike former for

samarbeidsorganer, hovedsakelig innenfor landbruket, med sikte på å understøtte landbruket og ny næringsvirksomhet i fylkene.»

Det fremgår videre av forskriften § 3 andre ledd at:

«Av fylkesvise utviklings- og tilretteleggingsmidler kan det gis tilskudd i henhold til regionale strategier for landbruksrelatert næringsutvikling og innenfor rammene av den nasjonale strategien for slik næringsutvikling til:

1. Utrednings- og tilretteleggingstiltak: Det kan gis tilskudd til utviklings- og tilretteleggingstiltak med inntil 75 % av godkjent kostnadsoverslag [...] »

Forskriften har også bestemmelser som stiller generelle krav til tiltaket det søkes om tilskudd til og til tilskuddsmottaker (§ 4), krav til opplysningsplikt og kontroll (§ 7) og krav om tilbakebetaling (§ 8).

Etter vår vurdering tjener det flere formål å ha slike bestemmelser i forskrift. I klagesaker vi har hatt til behandling, ser vi at det i en del tilfeller har sviktet i saksbehandlingen hos fylkesmannen. Tilsagn som har blitt gitt har bl.a. vært til dels mangelfulle ved at det har blitt stilt tvetydige vilkår til mottaker av tilskuddet, samtidig som retten til å kunne klage på vedtaket, opplysningsplikt og adgang til kontroll ikke har vært tatt inn tilsagnsbrevet. Ved ikke å fastsette §§ 1 og 3 i forskrift, slik som i dag, vil man være avhengig av at dette kunngjøres av fylkesmannen dersom det fortsatt skal gjelde. Det er også større muligheter for at det vil kunne bli ulik praksis mellom fylkene.

Vi frykter det kan bli lettere for forvaltningen å trå feil dersom vilkår og generelle bestemmelser ikke forskriftsfestes og at konsekvensene av feil kan bli større. Etter vår vurdering bør det derfor vurderes å lage en egen forskrift for de regionale midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak forvaltet av fylkesmannen. Alternativt kan det vurderes å utarbeide en felles forskrift for flere tiltaksrettede midler som per i dag ikke er forskriftsfestet, gitt at de lar seg kombinere i en felles forskrift. Det bør også utarbeides standardvilkår og maler for utlysning og tilsagnsbrev som fylkesmannen kan ta i bruk ved utlysning og inngåelse av tilsagn om tilskudd.

Vi mener også at de regionale strategiene kombinert med kravene om hvem som kan søke om tilskudd, frist for å søke om tilskudd, vilkår for å kunne motta tilskudd, krav til opplysningsplikt og kontroll mv., gjør at tilskuddsordningen samlet sett vil kunne bli omfattet av forskriftsbegrepet i forvaltningsloven. Etter vår mening vil det derfor også av den grunn være hensiktsmessig med en egen forskrift som regulerer de fylkesvise midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak forvaltet av fylkesmannen.

Vår anbefaling er derfor at det utarbeides forskrift for midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak. Dette vil etter vår vurdering gjøre det enklere både for søkere og forvaltning.

Med hilsen
Landbruksdirektoratet

Jørn Rolfsen
administrerende direktør

Reidar Olsen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:
Landbruks- og matdepartementet